

יא יובל הוא, שנת החמשים שנה--תהיה לכם; לא תזרעו-- ולא תקצרו את-ספיחיה, ולא תבצרו את-נזריה.

יב פי יובל הוא, קדש תהיה לכם; מן-השדה--תאכלו, את-תבואתה.

יג בשנת היובל, הזאת, תשבו, איש אל-אחוזתו.

יד וכי-תמכרו מקפר לעמיתך,

או קנה מיד עמיתך--אל-תונו, איש את-אחיו.

טו במספר שנים אחר היובל, תקנה מאת עמיתך; במספר שני-תבואת, ימכר-לך.

טז לפי רב השנים, תרבה מקנתו, ולפי מעט השנים, תמעיט מקנתו: פי מספר תבואת, הוא מכר לך.

יז ולא תונו איש את-עמיתו, ויראת מאלהיך: פי אני יהוה, אלהיכם. (ויקרא כה, 11-17).

צדק חברתי הוא מושג המבטא את הרעיון שניתן ליצור חברה המבוססת על עקרונות של צדק ועל חלוקת משאבים הוגנת, המאפשרת ליחידים ולקבוצות קיום הוגן וצודק.

כירור איטי: האם, אדעתכם, ניתן לחוקק חוקים במדינת ישראל המודרנית על בסיס חוקי הצדק החברתי שבמ"ק? נחין

השמיטה והיובל

ג שש שנים תזרע שדך, ושש שנים תזמר כרמך; ואספת, את-תבואתה.

ד ובשנה השביעת, שבת שבתון יהיה לארץ--שבת, ליהוה: שדך לא תזרע, וכרמך לא תזמר.

ה את ספיח קצירך לא תקצור, ואת-ענבי נזירך לא תבצר: שנת שבתון, יהיה לארץ.

ו והיתה שבת הארץ לכם, לאכלה--לך, ולעבדך ולאמתך; ולשכירך, ולתושבך, הגרים, עמך.

ז ולבהמתך--ולחיה, אשר בארצך: תהיה כל-תבואתה, לאכל (ויקרא כה, 3-6).

א מקץ שבע-שנים, תעשה שמטה.

ב וזה, דבר השמטה--שמוט כל-בעל משה ידו, אשר ישה ברהו:

ג לא-יגש את-רעהו ואת-אחיו, כי-קרא שמטה ליהוה...

ד אפס, פי לא יהיה-בך אביון: כי-ברך יברכך, יהוה, בארץ, אשר יהוה אלהיך נתן-לך נחלה לרשתה (דברים טו, 1-4).

בעל משה ידו - בעל חוב, מי שהלווה לאחר.

לא-יגש - לא יהיה לו נוגש, לא יגבה ממנו ריבית על ההלוואה.

« כיצד עושרים חוקי השמיטה/עניים? מה נרחושים העניים מן השמיטה?

« האם, אדעתכם, ניתן איישה חוקים אלו בימינו? הסבירו ונחין

« הסבירו את חוקי השמיטה והיו"ב. כתבו מה מותר ומה אסור ומדוע?

« מה דעתכם על חוקים אלה? האם, אדעתכם הם מאובטחים צדק חברתי? נחין

« האם אדעתכם, ניתן איישה חוקים אלו בימינו במדינת ישראל המודרנית? הסבירו ונחין

בדפים הבאים נברר את יחסו של ז'בוטינסקי לשלוש מצוות מהתורה: יובל, שבת ופאה, ונגבש עמדה בשאלה: האם חזונו של ז'בוטינסקי מבטאות וניתן איישה?

”
 היחיד הוא היצירה
 העילאית של הטבע.
 היחיד הרי נוצר 'בצלם'
 וכדמות אלוהים

יובל היא שנת ה-50 ש
 שבאה אחרי שבעה
 מחזורים של שבע
 שנות שמיטה, דהיינו: אחרי 49 שנים. על פי התורה,
 השנה השביעית במחזור של 50 שנה (יובל) היא
 שנת שמיטה, והיא כוללת לפי התורה שני סוגי
 שמיטה: שמיטה חקלאית ושמיטת כספים. בתקופת
 המשנה נוכחו חכמים כי בגלל שמיטת הכספים
 נמנעים בעלי אמצעים מלהלוות לעניים, מחשש
 להפסד כספי. לכן קבע הלל הזקן תקנה מיוחדת
 (פרוזבול), המאפשרת לגבות חובות כספיים גם
 אחרי שנת השמיטה. תקנה זו היא לטובת הלווה
 והמלווה כאחד: היא מונעת הפסד כספי מן המלווה
 ובכך מאפשרת לו להירתם ולסייע לנזקקים במתן
 הלוואה.

השקפתו החברתית של זאב ז'בוטינסקי הייתה מעוגנת
 בתנ"ך, בחוקי המקרא הנוגעים לחלשים ולנזקקים,
 בשאיפה המקראית לצדק חברתי ובמוסר הנביאים. כל אלו
 היו, לדעתו, התרומה המיוחדת של העם היהודי לתרבות
 המערב: "התנ"ך כולל לא רק את העיקרון של מחאה על
 העוול הסוציאלי, אלא גם שיטה [...] לרה-קונסטרוקציה
 [בנייה חברתית מחדש]. כמובן, אין הדברים מוצעים שם
 [בתנ"ך] באורח שיטתי, אינם ערוכים יחד כתכנית אחת
 שיש בה סעיף אוסעיף ב; ה'סעיפים' פזורים בין הטקסטים
 השונים; אך אם נאסוף אותם יחד, נקבל תכנית ממש".
 זאב ז'בוטינסקי, "אומה וחברה, פרקים בפילוסופיה
 הסוציאלית של התנ"ך"
 כתבים, הוצאת ערי ז'בוטינסקי, תש"י - 1950, עמ' 188

זאב ז'בוטינסקי (ז'בוטינסקי) ייסד חוקי השמיטה והיובל כמדינת
 ישראל?
 רעיון היובל יש לו פנים אחרות לגמרי. טעמו מונח בזה,
 שמזמן לזמן תסדר החברה אצל עצמה מהפכה סוציאלית
 גדולה ויסודית. תשנה את הכול, תיקח מן העשיר את
 המיותר לו ותתנהו לעני. אולם לאחר המהפכה - נשאר
 כל אחד חופשי במעשיו להתחיל מחדש את מלחמתו
 הסוציאלית, לשאוף שוב למצב יותר טוב, שוב לנצל
 ולאמץ את כוחותיו וכשרונותיו. [...] האנושות צריכה
 תמיד לסעור, לרתוח, לתסוס, כל אדם צריך לראות לפניו
 דרך פתוחה למעלה ההר, האחד יעלה, השני יחליק וייפול,
 חיים יהיו, התחרות וקידמה - עד ליובל החדש, כאשר ישו
 מחדש עשיר ועני, ואחר כך יתחילו שוב מבראשית.

« כיצד, מכין ז'בוטינסקי את רעיון היובל?
 « כיצד, אדעתו, ניתן ליישם רעיון זה כחברה מודרנית?

כתבים - רעיון בית"ר: יסודות השקפת העולם
 הבית"רית, כרך "בדרך למדינה", 1934, עמ' 333-334

השבת

כירור אישי:

מהי הסבת עבודתם? אלו ערכים חברתיים כרעיון הסבת נראים לכם מתאימים לחינוך כיום, במדינת ישראל? הדגישו, הסבירו ונמקו.

לשבת אין אח ונרע בכל ספרות המזרח הקדום, והיא תרומה ישראלית מקורית, יחידה במינה ומכרעת בהשפעתה, לתרבות העולם. השבת נקבעה במסורת היהודית כיום מיוחד ומקודש בשבוע, נבדל ושונה מששת ימי החול. לשבת יש משמעות אמונית-דתית - כעדות לבריאת העולם; משמעות לאומית - כזיכרון ליציאת מצרים; ומשמעות חברתית ואוניברסלית - כיום המנוחה. מכל המועדים והחגים - רק השבת נזכרת בעשרת הדיברות (שמות כ 7). לשבת מקום מרכזי באורח החיים היהודי, והיא נזכרת לא רק בתורה - אלא כמעט בכל 24 ספרי התנ"ך.

השבת נקבעה כיום המנוחה הרשמי במדינת ישראל, ועל פי חוק שובתים בו מעבודה כל המוסדות והארגונים הממשלתיים והציבוריים. חוקי עזר עירוניים מגדירים את הסדרי השבת (בתחומי התרבות, המסחר, והתחבורה הציבורית), והם שונים מאוד ממקום למקום וגם מזמן לזמן (לקסיקון לתרבות ישראל)

ז זכור את-יום השבת, לקדשו.

ח ששת ימים תעבד, ועשית כל-מלאכתך.

ט ויום, השביעי--שבת, ליהנה אלהיך: לא-תעשה כל-מלאכה אתה ובנך ובתך, עבדך ואמתך ובהמתך, וגרך, אשר בשעריך. (שמות כ, 7-9).

« אילו חוקים חברתיים נגזרים מחוק הסבת כמקרא?

« מה הרעיון ומה ההסבר בקיומם חוקי הסבת?

« האם כדאי ורצוי ליישם את חוקי הסבת במדינת ישראל? כתבו עמדתכם המנומקת

כמה חוקי שבת עבודה ומנוחה שחוקקה כנסת ישראל, דומה או שונה מחוק הסבת בתורה? הסווה והסק מסקנות

זכותנו [על ארץ ישראל] היא נצח, והיא שלמות, ואין עליה ויתור, ואין קיצור דרך לציון, וציון היא כולה שלנו!

יא שמור את-יום השבת, לקדשו, כאשר צונו, יהנה אלהיך.

יב ששת ימים תעבד, ועשית כל-מלאכתך.

יג ויום, השביעי--שבת, ליהנה אלהיך: לא תעשה כל-מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך ושורך וחמורך וכל-בהמתך, וגרך אשר בשעריך--למען ינוח עבדך ואמתך, כמוך.

יד וזכרת, כי עבד היית בארץ מצרים, ויצאך יהנה אלהיך משם, ביד חזקה ובזרע נטויה; על-כן, צונו יהנה אלהיך, לעשות את-יום השבת (דברים ה, 11-14).

חוק שעות עבודה ומנוחה תשי"א-1951

א. איסור עבודה במנוחה השבועית (תיקון:

תשכ"ט)

א. בימי המנוחה הקבועים כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, לא יעבוד בעל בית מלאכה בבית מלאכתו, ולא בעל מפעל תעשייה במפעלו, ולא יסחר בעל חנות בחנותו.

ב. בימי מנוחה כאמור לא יעבוד חבר של אגודה שיתופית בבית מלאכה או במפעל תעשייה של האגודה; בבית מלאכה או מפעל תעשייה של אגודה שיתופית חקלאית לא יעבוד חבר אלא אם העבודה קשורה בשירותים הנחוצים למשק שלה.

דיון באינטרנט בנושא "פתיחת קניונים בשבת"

23.11.02 | 21:54 |

#01

פתיחת קניון ערים בשבת מאת: Uri Ayalon

פתיחת קניון ערים בשבת הוא צעד מרתק, שצריך להיבחן לעומק. יש בו כדי לשנות את כל התפיסה בארץ בנוגע לשבת. חשוב עם זאת לשים לב לדבר אחד, ההיבט הסוציאלי של המנוחה לסוחרים; סוחרים קטנים יאלצו לפתוח את עסקיהם בשבת כדי לא להתמוטט אל מול הרשתות הגדולות, אז מתי הם ינוחו? מרתק לראות איך תהליך הגלובליזציה חודר בגרסה ישראלית מתוחכמת.

24.11.02 | 22:12 |

#02

מנוחת הסוחרים הקטנים

מאת: חיה רואן בקר

אורי, אתה חושב שכאנשים דתיים עלינו להתנגד לצעד שיביא לשלילת אפשרות המנוחה בשבת לסוחרים הקטנים? הרי אנחנו מצווים לוודא שאפילו העבד שלנו ינוח. האם לא מחובתנו לדאוג באותה מידה למנוחתם של בעלי העסקים?

3.12.02 | 16:09 |

#03

מרתק? מאת: שחל

השופינג הוא צורת בילוי לגיטימית. שמירת שבת היא לא עניין סוציאלי - היא עניין פרטי אישי (לא כן?). עוד שאלה: רבנים, גבאים וחזנים עובדים כל יום או רק בשבתות וחגים? או שמא עבודתם היא לא ממש עבודה ולפיכך אין סכנה שיתמוטטו? סוחרים קטנים לוקחים גם ריבית דריבית, אז מה? הבעיה היא לא אצל הסוחרים או בגלובליזציה, הבעיה היא בשבת. העידנא, השבת צריכה להיות משהו אחר, כשכולנו נחזור להיות חקלאים-פרימיטיביים. בוא נדבר על הסוציאליות שבשמירת שבת.

3.12.02 | 21:25 |

#04

שמירת שבת היא כן מאת: חיה רואן בקר

שמירת שבת היא כן עניין סוציאלי. אמנם אין לך זכות להחליט בשביל מישהו אחר שהוא ישמור שבת, אבל יש לך חובה כאחד האנשים שיכולים להרשות לעצמם לנוח בשבת לדאוג לכך שלכל האנשים תהיה אותה הזדמנות. אם יחליטו לנצל אותה או לא, זו כבר החלטה שלהם, אבל זה לא נראה לך לא צודק שהמציאות הכלכלית לא תאפשר להם בכלל מנוחה בשבת? (לא הבנתי מה הקשר בין חקלאות לסוציאליות בשמירת שבת). אני לא מדברת על שמירת שבת הלכתית, אני מדברת על האופציה לנוח, להיות עם המשפחה, לנסוע איתם לפיקניק. נכון שיש סרחון של כפייה במה שאני אומרת, וזה לא שהייתי רוצה לראות שכל החנויות ומקומות הבילוי בארץ סגורים בשבת. אני פשוט מנסה לומר שהעניין לא כל כך פשוט ושיש לנו אחריות לאפשר לאחרים את ההזדמנויות שיש לנו.

« איזו דילמה קוֹלה מן הדיון הנ"ל? כתבו אלו עֲרֵכִים מתגשמים באיזה כּאן אִידי ביטוי. »
 « שכתבו עֲמִדְתֵּכֶם כִּדְלֵמָה זו: כתבו טִעֲנוֹנֵיכֶם מִטְּעֵנוֹיִם. »
 הדגישו את דבריהם ונחמו.

זכותנו [על ארץ ישראל]
 היא נצח, והיא שלמות, ואין
 עליה ויתור, ואין קיצור דרך
 לציון, וציון היא כולה שלנו!

לזאב ז'בוטינסקי עמדה ברורה בשאלת העסקת עובדים בשבת:

העיקרון של 'שבת' הוא אותו שורש אשר מתוך שלוש אותיותיו צמח מלוא היקפה של התחיקה הסוציאלית [החוקים הסוציאליים] בימינו, המגנה על זכויותיו ועל מצבו של הפועל השכיר. מלבד מנוחת שבת, מצויים בתנ"ך עוד כמה וכמה חוקי מגן לוויסותה של עבודת שכיר, אפילו ביחס למועד המסוים אשר בעל הבית חייב לשלם בו את השכר (כל ערב); אך את כל הפרטים הללו אפשר לכלול באורח סמלי במושג 'שבת'. תמצית המושג היא בכך, שהחברה אסור לה לעזוב את הפועל השכיר לחסדו של נותן העבודה, בהרשותה לו לכפות על העני כל דבר שביכולתו לכפות עליו. התנ"ך אינו מכיר ב'חוזר חופשי'; התנ"ך אינו מכיר ב'חוק הברזל' המפורסם של הכלכלנים מן המאה התשע-עשרה, חוק הקובע שהסייג היחידי לתנאי העבודה הפרולטרית [של מעמד הפועלים] הרי זו מידת היגיעה ומידת הרעב שהפועל יוכל לסבול בלי 'להיעלם', כלומר - למות. במובנה הצר, ה'שבת' הריהי סייג מבחינה אחת בלבד - ביחס לזמן העבודה; אך במובנה הרחב, כאמור, ה'שבת' היא ה'קאשית' והמקור לכל אותן הרפורמות [החידושים] אשר מאה שנים של לוחמים סוציאליים ידעה להשיג בתחומים לאין ספור של ההגנה על הפועל. עיקרון זה הופיע לראשונה בתנ"ך לא רק כאחת מתרי"ג המצוות, אלא כאחד מעשרת הדברים [עשר הדברות], כאחת מהנחות היסוד רמות החשיבות ביותר לחיי שיתוף בקרב בני האדם. 'שבת' פירושו שהיחס בין נותני העבודה והעובדים אינו עניין פרטי. הוא 'עניינו של האל', הוא נקבע על ידי האינסטנציה העליונה [הסמכות העליונה] של מצפון האדם, לא רק לפי תאבוננו של הצד האחד או הצד השני, אלא לפי ה'פתוס' [התלהבות] המוסרי והחומרי של החברה.

כתבים, 'פרקים בפילוסופיה הסוציאלית של התנ"ך', היינט, 1932; כרך 'אומה וחברה', 188 - 189

עברית, עברית
 ועוד הפעם
 עברית

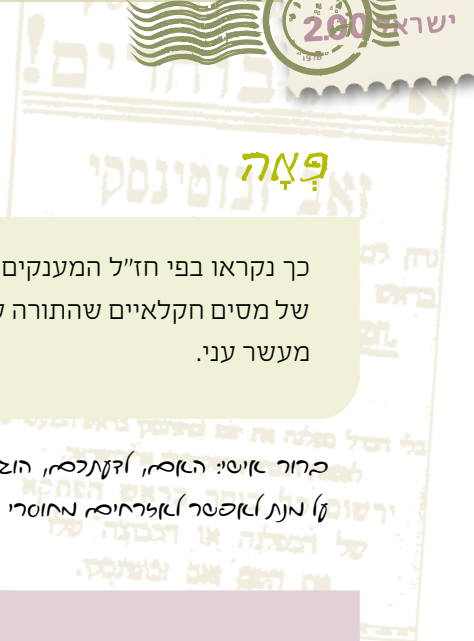

מהו עיקר המושג 'שבת'? העיקר הוא בזה שאסור לך לאלץ ולהכריח עני לעבוד בשבילך איך וכמה שתרצה. 'זכותך' לדרוש ממנו שירותים מוגבלים על ידי חוק עליון. עניין 'הגנת העובד' הנוכחית, יום העבודה בן 8 שעות, איסור עבודת ילדים וכו' וכו' נובעים כולם מאותו המקור היחידי: מעיקרון ה'שבת' שלנו.

כתבים, רעיון בית"ר - יסודות השקפת העולם הבית"רית, 1934; כרך 'בדרך למדינה', 334 - 335

יוחנן סימון: שבת בקיבוץ, 1947

- « מה משמעות השבת בתפיסתו של ז'בוטינסקי? הסבירו ונאקו.
- « כיצד, על פי דבריו, נחלקת השבת את התוקף של חוקי התורה ביחס לסכיר? הסבירו.
- « הציבו את עמדתו וטיעונו של ז'בוטינסקי בדיון אינטרנטי בנושא "שתיהי קנייניו השבת".
- « האם, לדעתכם, מיושמת תפיסה זו במדינת ישראל? הסבירו ונאקו.

פְּאָה

כך נקראו בפי חז"ל המענקים מן היבול החקלאי, שעל פי חוקי התורה יש לתת לעניים ולנזקקים. מענקים אלו היו סוג של מסים חקלאיים שהתורה קבעה לטובת הנזקקים, והן כוללות חמישה סוגים שונים: לקט, שכחה, פאה, פְּרֵט ועוללות, מעשר עני.

”

אם עבד,
אם הלך -
נוצרת בן מלך

כחור אישי: האם, אדוקים, הוצן אצות מיסיה מאזרחים כְּעָלִי יכואל
קא חנת אאפסר אאזרחים מחוסרי יכואל, תנאי מחייה נאזתיים? הסבירו ונחאק

ארבע מתנות בכרם: פרט, שכחה, ופאה, ועוללות. שלש בתבואה: לקט, שכחה, ופאה. שתיים באילן: שכחה ופאה. כל אלו אין בהן משום טובה ואפילו עני שבישראל מוציאין את שלו מידו... תוספתא, מסכת פאה פרק ב, יג

ובקצרכם את-קציר ארצכם, לא תכלה פאת שדה לקצר; ולקט קצירך, לא תלקט. וכרמך לא תעולל, ופרט פרמך לא תלקט: לעני ולגר תעזב אתם, אני יהוה אלהיכם. ויקרא יט 9 - 10

עניים המחזרין בין הגרנות מעשרין ונותנין להם [נותנים להם עשירית מן התבואה]. הצנועים [אלה המתביישים לקבל מתנות] מוציאין בידם מעות [בדברים הנאכלים] ונותנים דבר מועט כדי שיאכלנו עד שיגיע לעיר. ושאר כל מתנות עניים שבשדות שאין העני מקפיד עליהן הרי אלו של בעל הבית. תוספתא, מסכת פאה, פרק ב, יט

אלו דברים שאין להם שיעור הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה. תוספתא, מסכת פאה, פרק א, א

כל הנוטל צדקה נוטל מעשר עני ויש נוטל מעשר עני ואינו נוטל צדקה. תוספתא, נידה פרק ו, ז

« מהי המשמעות של חוקי הפאה? כיצד "נמצא" חוקים אלה אספה עכשווית?
« מהו הקריון בחוקים אלה? האם ניתן להקביר קריון זה אברה שזענה
אברה חקלאית? כיצד?

« גוסטב דורה, רות מלקטת אחרי הקוצרים

השיטה לחיסול העוני על בסיס ה'פאה' היא דבר שונה בתכלית מן הסוציאליזם. לא יהיה לה כל דבר משותף עם הנוסחה המפורסמת של לנין "מי שאינו עובד, איננו אוכל". בתנאים של ימינו אי אפשר להימנע ממצבים, כש'עבודה' היא דבר, אשר חלקים גדולים של החברה אינם יכולים להגיע אליו, ואין טעם לחוקק חוק שהזכות לאכול תהא מותנית מאיזו בחינה שהיא ביכולתו של אדם למצוא עבודה או להתאים את עצמו לתנאים בהם תלויה העבודה בכל מקום או בכל שעה. זכותו של אדם למזון תלויה בתנאי אחד בלבד - בצורך במזון. זוהי כוונתו של התנ"ך בדברו על היתום, האלמנה והגר, כלומר על דוגמאות לאותם ילודי אשה שאינם יוצאים מגדר הנורמליות, ולפיכך הם זכאים לקבל תמיכה בלי כל חקירה מוקדמת אם עבדו אם לא.

עולמו של ז'בוטינסקי - מבחר דבריו ועיקרי תורתו, 'ישראל ועולם העתיד', 1940; המשקיף, 1941; עולמו של ז'בוטינסקי, 255

נוער טוב חזה לא
ראתה עוד התולדה
העולמית (על הנוער
העברי)

חוקי ה"פאה" בתפיסתו החברתית של ז'בוטינסקי:

פאה היא חוק ביחס לקציר: אסור לאסוף את היבול כולו, יש להשאיר חלק ממנו בשדה או בכרם - "לעני ולגר", "לגר ליתום ולאמנה". אין זו 'צדקה', זוהי 'מצוות עשה', חוק, כלומר מס המוטל על המעמד של בעלי רכוש לטובת המעמד של מחוסרי רכוש. חוק, אשר צפון בו רעיון כביר, וגם כאן התנ"ך הוא המקור הראשון - בדומה ל'שבת'. שכן ה'פאה' בלתי ידועה היא הן בתפיסת החברה הרומית הן ביוונית. והתחום כולו של הדאגה הסוציאלית בימינו על כל צרותיה, תחום נרחב לאין שיעור, למן מס ההכנסה ומס הירושה ועד הסיוע למחוסרי עבודה, אף הוא מקורו בשלוש אותיות אלו: 'פאה'. ... אני מאמין במלוא הרצינות, שבטרם יחלפו מאה שנה יהיה הדבר לעובדה קיימת. אפשר וכבר כיום היו מספיקים המיסים הגדולים שכל מדינה גובה מאזרחיה האמידים, כדי לספק לאוכלוסייה כולה את המינימום היסודי... אילולא היו מתבזבים מיליונים על תותחים ועל אוניות מלחמה. ... ואולי עוד ילדיהם של בני דורנו יזכו לראות עולם ללא מלחמות. ואז אפשר יהיה להקדיש למטרות סוציאליות טהורות את הסכומים העצומים מן המיסים הסוציאליים, וילדים אלו עצמם אולי יזכו גם לראות עולם, שבאמת הגשים את רעיון ה'פאה' על מלוא האפשרויות הצפונות בו; עולם, אשר בו תהא המילה 'רעב' מצלצלת כאגדה מימים קדומים; עולם, אשר בו יפוגו תשע ידות מן המרירות הטרגית, המציינת כיום את ההבדל בין עני לעשיר; עולם, אשר בו לא יצטרך עוד שום אדם לדאוג לאלמנות וליתומים, לאי הצלחה, ל'ירידה' מרמה כלכלית גבוהה לרמה נמוכה - מפני שעד המעמקים לא יוכל בין כה ובין כה לרדת בהתגלגלו מטה, ולא ישבור את גולגולתו ואף לא אצבע אחת בשעת הירידה - החברה יצרה בשביל הכל 'מצע' רך וחם, המאפשר לאכול לשובע, ושם יוכל כל אדם להינפש, ומשם יתחיל בדרך חיים חדשה.

כתבים, 'פרקים בפילוסופיה הסוציאלית של התנ"ך', היינט, 1932; כרך 'אומה וחברה', 189 - 191

- « א'בוטינסקי ביקורת נוקבת על הסוציאליזם בימינו. מהי הביקורת? »
- « א'בוטינסקי טוען שהחברה צריכה לעזור לעני, מכאן אבדוק בצדיותיו מהן הסיבות לעניותו. מה דעתכם על טענה זו? הסבירו ונאקו »
- « א'בוטינסקי טוען את טענתו ה"ל", בחוקי "היתום, הזר והאלמנה" שבתנ"ך? מה דעתכם? האם, אכן, שם התנ"ך רואה כלכות אלמין, כלכות בסיסית שאינה תלויה במעטיו טל העני? »
- « ומה דעתכם, עכשיו: האם, לדעתכם, הוצגו אצבות מיסיס מאזרחיים בעלי יכולת, על מנת לאפשר לאזרחיים מחוסרי יכולת, תנאי מחייה נאותים? הסבירו ונאקו »

זאב ז'בוטינסקי: צדק חברתי - סיכום

”
**יצרתי לי את
 האשליה, שהעולם
 מורכב מנסיכים, ואינני
 רוצה לקפח את אמונתי
 ברעיון זה**

הדבר שאנו מכנים אותו בשם 'הצרכים האלמנטריים' [הבסיסיים] של אדם רגיל - אותו הדבר, שהיום הוא צריך להילחם עליו ולבקש פרנסה ולהרעיש עולמות כשאינו מוצא פרנסה זו, - כולל חמישה דברים: אוכל, דירה, בגדים, האפשרות לחנך את הילדים והאפשרות להתרפא במקרה של מחלה. בעברית אפשר לסמן זאת בקיצור: מזון - מעון - מלבוש - מורה - מרפא: 'חמש פעמים מ"ם'. ביחס לכל אחד מן הצרכים הללו קיים בכל מדינה ובכל תקופה מושג ידוע על מינימום מספיק. וחובתה של המדינה, על פי 'תרופתי', צריכה להיות: כל אדם שמודיע שהוא דורש את 'חמש המ"מין', צריך לקבל אותן. זהו הראשון משני החוקים 'שלי'. מכאן יש להסיק, שבידי המדינה צריכה להיות תמיד האפשרות לספק את 'חמש המ"מים' לכל אותם האזרחים שידרשו אותן. מאין תיטול אותן המדינה? התשובה על כך היא החוק השני 'שלי': המדינה תיטול אותן בכוח מן האומה, ממש כמו שהיא נוטלת כיום מיסים אחרים ומכריחה בני אדם צעירים לעבוד בצבא. לפי 'תרופתי' תעשה הממשלה חשבון, שעל פיו יהא צורך להבטיח בשנה הקרובה ב'חמש מ"מין' כך וכך נפשות בערך, זאת אומרת, יהא צורך בכך וכך טונות של צרכי אוכל, בכך וכך מעונות, אריגים, וכו' וכו'. ולשם כך יהא צורך בכך וכך כסף ובכך וכך שעות עבודה. ... והמדינה תטיל בכל שנה על האזרחים מידה מתאמת של מיסים, או תפקיע מספר מתאים של בתי חרושת פרטיים ותגייס בשביל 'השירות הסוציאלי' מספר מתאים של צעירים. ... ובזה ייפטרו מכל השאלה הסוציאלית.

כתבים, 'הגאולה הסוציאלית', דער מאמענט, 1934; כרך 'רשימות', 297 - 298

”
**אם טובה ואם רעה,
 אם קלה ואם קשה,
 אם זולה ואם יקרה,
 זוהי ארצי!**

ועדת הכנסת אביעזר העוני, מבקשת לחוקק חוק כרחי תפיסתו החברתית של ז'בוטינסקי:
 א. עלרו אוועדה אנסח את החוק, עו כל סעיפיו.
 ב. כתבו טעונויה מנומקיה טיעולו אכס אטכנס את חברי הכנסת אהצביע בעד החוק.
 הטתמטו כל הטקטייה סאחדתה.